

5.2 Veiksmažodžių valdomi linksniai

Veiksmažodis yra lietuvių kalbos karalius, nes jis padeda **iškelti tinkamą klausimą** šalia jo esančiam žodžiui. Tokiu būdu šiam žodžiui parenkama **tinkamo linksnio galūnė**.

Mokysimės valdyti linksnius.

Veiksmažodis „paprasho“ iškelti klausimą – taip mes sužinome, kokio linksnio jis reikalauja.

Vardininko (*kas?*) reikalauja veiksmažodžiai:

patikti
nepatikti

Pvz.: *Man patinka (kas?) lietus.*
Tau nepatinka (kas?) sniegas.

Kilmininko (*ko?*) reikalauja veiksmažodžiai:

neturėti
nemylėti
nemėgti

Pvz.: *Jonas neturi (ko?) draugų.*
Ona nemėgta (ko?) blynų.

Galininko (*ką?*) reikalauja veiksmažodžiai:

turėti
mylėti
mėgti
leisti
žaisti
piešti
žiūrėti
filmuoti

fotografuoti
Pvz.: *Šuo myli (ką?) šeimnininką.*
Tadas žiūri (ką?) televizorių.

Įnagininko (*kuo?*) reikalauja veiksmažodis:

tikėti
groti

Pvz.: *Goda groja (kuo?) fleita.*

Vietininko (*kur?*) reikalauja veiksmažodžiai:

gyventi
grybauti
uogauti
sportuoti

Pvz.: *Matas uogauja (kur?) miške.*

1. Parašykite keletą sakinių su pateiktais veiksmažodžiais. Iškelkite tinkamus klausimus.

Sangražiniai veiksmažodžiai vartojami su šiais linksniais:

rengtis, apsirengti, nusirengti (G. ką? / Įn. kuo?);
autis, apsiauti, nusiauti (G. ką? / Įn. kuo?);
viltis, apsilikti, nusivilkti (G. ką? / Įn. kuo?);
matuotis (G. ką?).

5.2 Veiksmažodžių valdomi linksniai

2. Parašykite keletą sakinių su pateiktais veiksmažodžiais. Derinkite linksnius, keiskite veiksmažodžių galūnes.

Veiksmažodžiai:

turėti, groti, mylėti, mėgti, patikti, nepatikti, leisti, žaisti, piešti, žiūrėti, filmuoti, fotografuoti, gyventi, grybauti, neturėti, nemylėti, uogauti, sportuoti, nemėgti, žvejoti.

3. Baikite sakinius.

Senas žvejys visada žino, kad žvejoti reikia...

Keliauju į miestą fotografuoti...

Šeima mėgsta...

Naują kino juostą teko filmuoti...

Mes kasmet grybaujame...

Man nepatinka...

Vaikui visada patinka...

5.2 Veiksmažodžių valdomi linksniai

4. Remdamiesi taisyklėmis ir apačioje esančiomis iliustracijomis, parašykite keletą sakinių su sangražiniais veiksmažodžiais. Derinkite linksnius, keiskite veiksmažodžių galūnes.

Sangražiniai veiksmažodžiai vartojami su šiais linksniais: *rengtis, apsirengti, nusirengti* (G. ką? / Įn. kuo?); *autis, apsiauti, nusiauti* (G. ką? / Įn. kuo?); *vilkėti, apsivilkti, nusivilkti* (G. ką? / Įn. kuo?); *matuoti* (G. ką?).

